

antager heller ikke, at Tingets ærede Medlemmer nærer noget brændende Ønske om, at det skulde ske, jeg tør vel gaa ud fra, at vi alle længes efter Afslutning paa denne meget lange Finanslovdebat. Jeg finder det dog ikke rigtigt helt at forbigaa, hvad der er blevet sagt om disse Spørgsmaal, men jeg skal bestræbe mig for at fatte mig i størst mulig Korthed.

Jeg vender mig da først til det ærede Medlem Hr. Drachmann, hvis første Tale vel nok maa anses for at være Anledningen til, at disse Spørgsmaal er traadt saa stærkt i Forgrunden i denne Debat. Det ærede Medlem følte sig nogen brøsthølden over min Tale, han ønskede, som han udtrykte sig, en saglig Drøftelse, ønskede at løfte Spørgsmaalet op i et højere Niveau, og tillige beklagede han sig over den personlige Voldsomhed, hvormed jeg havde udtalt mig. Jeg vil selv beklage, hvis der i den Maade, jeg har talt paa, har været noget udfordrende, men jeg tror nu, det ærede Medlem i nogen Grad misforstaar Situationen. Jeg skal ikke benægte, at det ærede Medlem Hr. Drachmann har talt fuldt ud sagligt, men det har dog ikke udelukket, at det ærede Medlem har brugt meget stærke Udtryk, hvad jeg ingenlunde skal bebrejde ham. Det ærede Medlem har eksempelvis brugt saadanne Udtryk som: økonomisk Aftagtspolitik og negativ Selvopgivelsespolitik, og naar man bruger saadanne Udtryk, maa man tilgive, at vi, som ikke deler hans Opfattelse, vi, som har været med til at føre denne Politik og ønsker at fortsætte dermed, fordi vi anser den for at være den mest virksomhedsfulde ogsaa under de øjeblikkelige Forhold, tager til Genmæle. Jeg tror heller ikke, det er rigtigt, at man betragter ethvert Indlæg, der ikke falder sammen med ens eget Syn, som usagligt eller som personligt. Jeg har allerede fremhævet, og mener at have paavist, hvor uberettiget det er, naar det ærede Medlem Hr. Drachmann og de, der har givet ham Tilslutning, synes at ville have Æneret paa det, man kalder Samfundsfølelse, og jeg mener, det er lige saa uberettiget, om de for sig vil paakalde alt, hvad der hedder Saglighed. Jeg tror ikke, Vejen til saglige Meningsudvekslinger er den, at den ene Part forbeholder sig alt, hvad der hedder Saglighed.

Det ærede Medlem Hr. Drachmann var misfornøjet med, at jeg havde talt nedsettende om den danske Jord og det danske Klima. Jeg sagde, at det danske Landbrugs Udvikling ikke i særlig Grad skyldtes naturlige Betingelser, thi der fandtes andet-

steds bedre naturlige Betingelser. For at belyse, hvad jeg mener, maa jeg maaske have Lov til at fortælle en lille Historie. For en Del Aar siden, saa vidt jeg husker, var det i Foraaret 1914, havde jeg Besøg af en ung Englænder, der var kommet her til Landet for at studere dansk Landbrug; det var en ung, intelligent og videbegærlig Mand. Jeg viste ham det Landbrug, jeg havde med at gøre; Landbruget paa Dalum Landbrugsskole, og som vi en Dag i April stod ude i Marken og saa paa Maskinen, der lagde Sæden i Jorden, siger han pludselig: Dyrker De virkelig saadan Jord her i Landet? Jeg blev meget forbavset over den Bemærkning og forstod ikke straks, hvad han mente. Jeg maa indskyde, at den Jord, der hører til Dalum Landbrugsskole, er noget af det bedste, vi har her i Landet, og gennem min Forgængers Arbejde var den kommet i en saadan Kultur, at jeg ikke tror, der ret mange Steder findes Jord i højere Kultur. Da det gik op for mig, hvad han mente, nemlig at Jorden var for let, for daarlig at dyrke, bad jeg den unge Mand om at tage sin Cykle — han havde nemlig Cykle med — med i Toget til Vejle, staa ud dér og køre til Brande og derefter fra Brande til Herning, fra Herning til Viborg, fra Viborg til Silkeborg og saa komme tilbage igen til Fyn — saa vilde jeg gerne tale med ham. Jeg gav ham Breve med til jyske Landmænd, for at de kunde tage venligt imod ham, og da han en 8 Dages Tid efter kom tilbage til mig, sagde han: Nu har jeg set daarlig Jord, Jord saa daarlig, at jeg aldrig havde troet, Mennesker kunde leve af at dyrke den; naar man med en saadan Jord og med en Sommer, der kun varer 5 Maaneder, kan naa saadanne Resultater, hvad skulde vi saa ikke kunne naa i England?

Jeg fortæller denne lille Selvoplevelse, fordi den er et Vidnesbyrd om, hvad jeg havde tænkt paa, da jeg sagde, at vi ikke havde særlig gunstige Betingelser her i Landet. Nu indrømmer jeg, at det Stykke Land, jeg viste ham, var noget af det letteste og tarveligste, men der er mange Steder i Jylland og ogsaa paa Øerne, hvor Jorden er omtrent lige saa daarlig. Nu kunde det tyde paa, at danske Landmænd er i Besiddelse af en overordentlig stor faglig Dygtighed, naar de til Trods for, at største Part af Jorden er af saa daarlig Bonitet, kan naa saa gode Resultater. Det ærede Medlem Hr. Drachmann var da ogsaa misfornøjet med, at jeg ikke saaledes som han udtalte mig rosende om de danske Landmænds faglige Dygtighed. Nu beder jeg det ærede Medlem erindre, at det dog ikke tilkommer mig,